

Sygn. akt V U 146/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2023 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2023 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku B. P.

z udziałem (...) spółka komandytowa w Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

z dnia (...) r. sygn.: (...)

1. **oddala odwołanie,**

2. **zasądza od wnioskodawcy B. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**

Sygn. akt V U 146/22

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia (...) roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że B. P. jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka komandytowa, nie podlega od 1 sierpnia 2021 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż całokształt okoliczności sprawy przemawia za przyjęciem, że umowa o pracę została zawarta dla pozorów i w konsekwencji nie może ona rodzić skutków prawnych i stanowić podstawy do uznania, że osoba, która zawarła taką umowę podlega ubezpieczeniom społecznym.

W odwołaniu pełnomocnik wnioskodawcy B. P. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że wnioskodawca podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u płatnika składek od dnia 1 sierpnia 2021 roku.

Uczestnik przyłączył się do stanowiska pełnomocnika wnioskodawcy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka komandytowa z siedzibą w Ł. została założona 9 maja 2016 roku. Do 21 lutego 2020 roku działała pod nazwą (...) Spółka z o.o. Spółka komandytowa. Prawo reprezentowania Spółki przysługuje komplementariuszowi, którym do 21 lutego 2020 roku była Spółka z o.o. (...), a po tej dacie J. B. (1). Przedmiotem przeważającej działalności Spółki do 21 lutego 2020 roku była pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

Od 22 lutego 2020 roku Spółka zajmuje się produkcją metalowych elementów stolarki budowlanej tj. okna, drzwi, fasady budynków oraz montażem stolarki aluminiowej. Zakład produkcyjny i biuro znajduje się w W. przy ul. (...). W zakładzie produkcyjnym pracowało od stycznia 2020 roku do (...) roku od 5 do 7 osób. W biurze w spornym okresie pracowały 2 osoby: J. P. (projektant -pracuje od 14 stycznia 2021 roku w pełnym wymiarze czasu pracy 2800zł. brutto), J. B. (2) córka J. B. (1) na stanowisku dyrektora. J. B. (2) nie jest przez Spółkę zgłoszona do ubezpieczeń społecznych

Okres rozruchu w firmie (...) w zakresie stolarki aluminiowej trwał pół roku Pierwszy kontrakt Spółka (...) zawarła na budowę galerii w A..

W 2020 roku Spółka (...) poniosła stratę w wysokości 46 497,29zł., a w 2021 roku w wysokości 260 871,25zł.

W W. przy ul. (...) znajduje się także warsztat samochodowy prowadzony przez Spółkę cywilną (...) J. B. (1) i jego ojca E. B.. Spółka (...) zajmuje się naprawą samochodów osobowych.

(dowód: odpis KRS – k.2-7 akt ZUS, zeznania świadka J. P. – protokół rozprawy z 17 listopada 2022 roku, protokoły zatwierdzające sprawozdanie finansowe – k.569-570 akt, pismo płatnika z 15.12.2022r. - k. 320 akt)

B. P. ma wykształcenie wyższe ekonomiczne, ukończył (...) w W. Wydział E.(...). Od 15 kwietnia 1992 roku do 31 sierpnia 2016 roku pracował jako dyrektor Banku (...) S.A. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca zna się z J. B. (1) z kontaktów handlowych od 1992 roku.

W okresie od 14 czerwca 2016 roku do 31 stycznia 2021 wnioskodawca był zatrudniony przez J. B. (1) w firmie (...) (zajmującej się reprezentowaniem klientów w sprawach o szkody samochodowe) na ¼ etatu w charakterze doradcy finansowego z wynagrodzeniem 1000zł. brutto. Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło przez wypowiedzenie przez pracownika. Wnioskodawca pracował w P. przy ul. (...).

Od 1 września 2016 roku do 1 marca 2017 roku wnioskodawca był niezdolny do pracy z powodu schorzenia neurologicznego. Następnie przebywał na zasiłku rehabilitacyjnym od 2 marca 2017 roku do 24 lutego 2018 roku.

W czerwcu 2018 roku wnioskodawca przez 1 miesiąc pracował w firmie (...) jako dyrektor spraw administracyjno-kontraktowych.

Wnioskodawca ponownie był niezdolny do pracy w okresie od 5 lipca 2018 roku do 2 stycznia 2019 roku, a następnie przebywał na zasiłku rehabilitacyjnym od 3 stycznia 2019 roku do 30 sierpnia 2019 roku.

W okresie od 1 kwietnia 2020 roku do 15 czerwca 2020 roku wnioskodawca był niezdolny do pracy.

B. P. w okresie od 1 września 2019 roku do 30 września 2021 roku był zatrudniony w Spółce z o.o. (...) początkowo na stanowisku doradcy prezesa zarządu z wynagrodzeniem 7080,70zł. brutto, a od 1 stycznia 2020 roku na stanowisku dyrektora operacyjnego za wynagrodzeniem 8500zł. brutto.

W okresie od 1 lipca 2021 roku do 17 sierpnia 2021 roku przebywał na urlopie wypoczynkowym, a od 18 sierpnia 2021 roku do rozwiązania umowy o pracę został zwolniony przez pracodawcę z obowiązku świadczenia pracy.

(dowód: zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z dnia 21 marca 2023 roku, świadectwo pracy z 5.09.2016r. – akta osobowe, rozwiązanie umowy o pracę – k. 5 akt, zaświadczenie – k. 6 akt, zestawienie zaświadczeń – k.29 akt,

piśmo z 30.05.2022r. – k. 54 akt, ewidencja czasu pracy – k. 55 akt, świadectwo pracy z 1 lutego 2021 roku – k. 353-354, umowy o pracę oraz świadectwo pracy z 30.09.2021 roku – akta osobowe)

W dniu 2 sierpnia 2021 roku płatnik (...) Spółka komandytowa z siedzibą w Ł. podpisał z B. P. umowę o pracę na czas nieokreślony od 1 sierpnia 2021 roku. Zgodnie z tą umową wnioskodawca miał pracować od 2 sierpnia 2021 roku w W. na stanowisku dyrektora ds. administracyjnych w połowie wymiaru czasu pracy z wynagrodzeniem miesięcznym 4000zł. brutto. Wynagrodzenie wnioskodawca miał mieć wypłacane na rachunek bankowy.

(dowód: umowa o pracę - k.22 akt ZUS, wniosek o przekazywanie wynagrodzenia na konto bankowe z 2.08.2021r. – akta osobowe)

W dniu 30 lipca 2021r. wnioskodawca złożył płatnikowi orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku dyrektora ds. administracyjno-kontrolnych.

(dowód: orzeczenie lekarskie – k. 19 akt ZUS)

Wnioskodawca nie miał określonego zakresu obowiązków na piśmie. Do zakresu obowiązków wnioskodawcy miało należeć: kontakty z kontrahentami firmy, monitorowanie przebiegu umów, zajmowanie się zamówieniami, realizacja projektów inwestycyjnych.

(dowód: zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z 21 marca 2023 roku)

W dniu 30 września 2021 roku wnioskodawca stał się niezdolny do pracy z powodu przewlekłego schorzenia neurologicznego (zaburzenia korzeni nerwów rdzeniowych szyjnych). Na to schorzenie wnioskodawca zaczął leczyć się od 3 lipca 2018 roku, po wypadku komunikacyjnym w czerwcu 2018 roku, w wyniku którego doznał urazu kręgosłupa szyjnego. Na zwolnieniu lekarskim przebywał do 3 stycznia 2022 roku.

W dniu 4 stycznia 2022 roku J. B. (2) jako prokurent podpisała z wnioskodawcą aneks do umowy o pracę, zgodnie z którym od 4 stycznia 2022 roku zmieniono wymiar czasu pracy wnioskodawcy na pełny i wynagrodzenie na 8500zł. brutto.

W ewidencji odnotowano, że wnioskodawca od 2 sierpnia 2021 roku do 30 września 2021 roku pracował od poniedziałku do piątku od godziny 7 do 11, a od 4 stycznia 2022 roku od godziny 7 do 15., przebywał na urlopie wypoczynkowym: od 24.02 do 25.02.2022r., 3.03.2022r., 10.03.2022r., od 11 do 30 kwietnia 2022 roku. Od 1 maja 2022 roku wnioskodawca przebywa na urlopie bezpłatnym.

Płatnik nie zatrudnił nikogo na miejsce wnioskodawcy. Jego obowiązki przejęła J. B. (2) oraz S. M. zatrudniony od 8 lipca 2022 roku w charakterze technologa programisty obrabiarek, który zajmuje się rozliczaniem kosztów.

(dowód: zestawienie zaświadczeń – k.29 akt, historia wizyt – k.59-66 akt, karta badania profilaktycznego – k. 124 akt, zeznania świadka J. P. – protokół rozprawy z 17 listopada 2022 roku, ewidencja – k. 322-334 akt, aneks do umowy o pracę z 4.01.2022r. – akta osobowe, zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z 21 marca 2023 roku)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm.) osoby pozostające w stosunku pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu. Art. 13 tej ustawy stanowi zaś w punkcie 1, że pracownicy podlegają wskazanym ubezpieczeniom społecznym od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Z przepisów tych wynika, że podstawową przesłanką objęcia zakresem ubezpieczenia społecznego jest posiadanie statusu pracownika. Pracownikiem zostaje się przez nawiązanie stosunku pracy. Stosownie do treści art. 22§1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Na treść stosunku pracy składają się zatem wzajemne prawa i obowiązki stron stosunku pracy (pracownika i pracodawcy). Zasadniczym elementem konstrukcyjnym stosunku pracy jest zobowiązanie pracownika do osobistego wykonywania pracy na rzecz pracodawcy za wynagrodzeniem. Kolejną cechą tego stosunku to zawłaszczanie wyniku pracy przez pracodawcę i wykonywanie pracy w warunkach podporządkowania czyli pod kierownictwem pracodawcy. Pracownik nie odpowiada jednak za wynik pracy, ale za samo staranne świadczenie pracy.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy zawarta przez płatnika i wnioskodawcę w dniu 2 sierpnia 2021 roku umowa o pracę jest umową ważną, która rodzi obowiązek ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy zarzucił bowiem, że umowa ta została zawarta li tylko dla pozorów, celem uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego i jako taka jest nieważna.

O pozorności danej umowy decydują okoliczności wynikające z art. 83 § 1 k.c., które muszą występować w momencie składania przez strony oświadczeń woli. Czynność prawna pozorna charakteryzuje się trzema elementami, które muszą wystąpić łącznie: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę w każdym wypadku nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Brak zamiaru wywołania skutków prawnych oznacza, że osoba składająca oświadczenie woli, albo nie chce w ogóle wywołać żadnych skutków prawnych, albo też chce wywołać inne, niż wynikałoby ze złożonego przez nią oświadczenia woli. Ponadto, aby uznać czynność prawną za pozorną adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na złożenie tego oświadczenia jedynie dla pozorów. Czynność prawna jest zawarta dla pozorów wówczas, gdy strony stwarzają pozór rzeczywistego dokonania czynności prawnej o określonej treści, podczas gdy tak naprawdę nie chcą wywołać żadnych skutków prawnych.

Wobec zakwestionowania przez organ rentowy ważności zawartej przez strony umowy o pracę, na skarżącym zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar wykazania, że podpisując umowę w istocie zobowiązał się i rzeczywiście świadczył pracę na rzecz swojego pracodawcy i pod jego kierownictwem, a ten pracę tę przyjmował i płacił jej za nią umówione wynagrodzenie.

Skarżący nie sprostął temu obowiązkowi. Poza przedstawieniem formalnych dowodów pracy w postaci dokumentów takich jak umowa o pracę, zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy oraz wydruków maili kierowanych do kontrahentów płatnika podpisanych przez wnioskodawcę nie wykazał, aby od 2 sierpnia 2021 roku rzeczywiście świadczył pracę na rzecz płatnika zgodnie z przyjętym na siebie zobowiązaniem wynikającym z umowy o pracę.

Wprawdzie pełnomocnik skarżącego zgłosił na okoliczność pracy wnioskodawcy pracowników płatnika świadków: J. P. zatrudnionego jako koordynator projektów oraz M. K. zatrudnionego na stanowisku montera konstrukcji stalowych, który potwierdzili, że wnioskodawca pracował w firmie płatnika w W. jako dyrektor od sierpnia do września 2021 roku od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 16. Nie mniej ich zeznania Sąd uznał w całości za niewiarygodne. Wnioskodawca jak wynika z umowy o pracę z 2 sierpnia 2021 roku oraz ewidencji czasu pracy za okres od 1 sierpnia 2021 roku do 30 września 2021 roku miał pracować cztery godziny dziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7 do 11. Wymiar czasu pracy wnioskodawcy zmienił się dopiero po powrocie z długotrwałego zwolnienia lekarskiego co nastąpiło dopiero 4 stycznia 2022 roku. A zatem zeznania świadka J. P. mogą dotyczyć dopiero okresu od 4 stycznia 2022 roku, a nie wcześniejszego. To samo dotyczy zeznań świadka M. K., który rozpoczął pracę u płatnika dopiero od stycznia 2022 roku, a nie od stycznia 2021 roku, jak zeznał, co potwierdza pismo płatnika z 15 grudnia 2022 roku przedstawiające zestawienie pracowników płatnika w okresie od stycznia 2020 roku do (...) roku- k. 320 akt, w którym M. K. nie figuruje. Z tego wynika, że M. K. został zatrudniony najwcześniej od stycznia ale 2022 roku,

a zatem nie mógł mieć wiedzy co do pracy wnioskodawcy w firmie płatnika we wcześniejszym okresie tj. w sierpniu i wrześniu 2021 roku.

Zeznania świadków nie są zatem wiarygodnym dowodem na to, aby wnioskodawca po podpisaniu umowy o pracę z płatnikiem w okresie od sierpnia do września 2021 roku świadczył na jego rzecz pracę. Jeżeli świadkowie widzieli wnioskodawcę w biurze płatnika to z pewnością nie był to okres od sierpnia do września 2021 roku, ale co najwyżej okres od 4 stycznia 2022 roku.

Należy mieć na uwadze, że od listopada 2021 roku ZUS prowadził postępowanie wyjaśniające w przedmiocie zgłoszenia wnioskodawcy przez płatnika do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, a w dniu (...) roku wydał zaskarżoną decyzję. Zdaniem Sądu te okoliczności przemawiają za tym, że wnioskodawca pojawił się w firmie płatnika 4 stycznia 2022 roku i podpisał aneks do umowy o pracę zwiększający wymiar czasu pracy na pełny oraz wynagrodzenie tylko po to, aby uwiarygodnić umowę o pracę z 1 sierpnia 2021 roku. Nie było natomiast jego zamiarem rzeczywiste zobowiązanie się do świadczenia pracy na rzecz płatnika jak to wynika z umowy o pracę. Świadczy o tym pośrednio fakt korzystania przez skarżącego z urlopu wypoczynkowego po zaledwie trzech miesiącach rzekomej pracy u płatnika od 11 do 30 kwietnia 2022 roku, a następnie od 1 maja 2022 roku do chwili obecnej przebywanie na urlopie bezpłatnym, a także fakt, że płatnik nie zatrudnił nikogo na miejsce wnioskodawcy. Jego obowiązki wykonuje córka płatnika J. B. (2) i sam płatnik, a od 8 lipca 2022 roku także S. M. zatrudniony w charakterze technologa programisty obrabiarek, który zajmuje się rozliczaniem kosztów. Co oznacza, że płatnik nie miał potrzeby zatrudniania pracownika na stanowisku dyrektora, gdyż sam z powodzeniem z pomocą córki te obowiązki wykonywał i wykonuje. Dodatkowo Spółka zarówno w 2020 jak i 2021 roku przyniosła stratę, a zatem nie miała środków finansowych na tak znaczny dla tej firmy wydatek jaką było wynagrodzenie wnioskodawcy. Należy podnieść, że nikt w firmie płatnika nie zarabiał tak dobrze jak wnioskodawca.

W swoim zatrudnieniu u płatnika pogubił się sam wnioskodawca, gdyż także on był przekonany – jak wynika z jego zeznań- że był zatrudniony u płatnika w pełnym wymiarze czasu pracy od sierpnia 2021 roku.

Dowodem pracy wnioskodawcy nie są także załączone do akt sprawy wydruki korespondencji mailowej jaką płatnik prowadził ze swoimi kontrahentami. Przede wszystkim należy podkreślić, że nie ma ani jednego maila, w którym skarżący podpisałby się jako dyrektor płatnika. Wnioskodawca pomimo zatrudnienia go na stanowisku dyrektora nie miał też maila służbowego, a wszystkie wiadomości były wysyłane z maila płatnika. Analiza tych dokumentów prowadzi do wniosku, że nazwisko wnioskodawcy pojawia się pod tymi wiadomościami zarówno przed formalnym zatrudnieniem np.: 16 lipca 2021 roku - k. 224 akt, 15 lipca 2021 roku -k. 265 akt, 28 lipca 2021 roku – k. 267 akt, a także w okresach, gdy skarżący przebywał na zwolnieniu lekarskim: w październiku 2021 roku – k. 387-391 akt, w listopadzie 2021 roku – k. 363, 367, 369, 370-371, 372, 374-375, 376- 386 akt, w grudniu 2021 roku – k. 365, 366 akt. Okoliczność ta świadczy o tym, że dokumenty te nie są miarodajnym dowodem pracy skarżącego, a zostały sporządzone wyłącznie na potrzeby sprawy. Ponadto z maili wynika, że np. 6 września 2021 roku o przysłanie oferty w imieniu płatnika zwracał się J. P. (k. 242 akt), a tym miał wszak zajmować się wnioskodawca. Tak samo było w dniu 14 września 2021 roku (k. 269), 23 sierpnia 2021 roku (k. 287 akt), 24 sierpnia 2021 roku (k. 311 – 312 akt) 26 sierpnia 2021 roku (k. 291 akt), 2 sierpnia 2021 roku (k. 297 akt), to J. P. zwraca się do kontrahenta w sprawie firmowej.

Skoro wnioskodawca miał zajmować się kontaktami z kontrahentami płatnika, to nie powinien mieć problemu w przedstawieniu takiego kontrahenta jako świadka celem potwierdzenia, że w spornym okresie faktycznie taką pracę wykonywał. Z sobie tylko wiadomych względów jednak takie środki dowodowe nie zostały zgłoszone.

Należy podkreślić, że wnioskodawca zna się z J. B. (1) z kontaktów biznesowych od 1992 roku. J. B. (1) zatrudnił wnioskodawcę od 14 czerwca 2016 roku, a zatem tuż przed utratą pracy w banku (...) (co nastąpiło 31 sierpnia 2016 roku) w swojej firmie (...) w P. przy ul. (...). zajmującej się uszkodzonymi samochodowymi na 1/4 etatu w charakterze doradcy finansowego. Z tej pracy zwolnił się sam wnioskodawca dopiero 31 stycznia 2021 roku. Płatnik nie rozwiązał z nim umowy o pracę mimo, że w okresie trwania tego zatrudnienia wynoszącego 4,5 roku wnioskodawca był zdolny do

pracy mniej niż 2 lata: w okresie od 14 czerwca 2016 roku do 31 sierpnia 2016 roku, od 25 lutego 2018 roku do 4 lipca 2018 roku, od 1 września 2019 roku do 31 marca 2020 roku oraz od 16 czerwca 2020 roku do 31 stycznia 2021 roku.

Z tego wynika, że J. B. (1) często pomagał wnioskodawcy w trudnych momentach jego życia, co może świadczyć o tym, że ich trwająca ponad 30 lat znajomość, wykracza dalece poza ramy wyłącznie biznesowe.

Wnioskodawca nie podpisywał list obecności, a załączona do akt ZUS karta szkolenia wstępnego nie odzwierciedla oryginału tego dokumentu znajdującego się w aktach osobowych, co oznacza, że dokumenty te zostały sporządzone na potrzeby sprawy i jako takie nie zasługują na wiarę. Rację ma organ rentowy, że na karcie szkolenia wstępnego załączonej do akt ZUS w miejscu kierownika komórki organizacyjnej widnieje parafka, która jest identyczna z podpisem na karcie szkolenia wstępnego osoby, której udzielono instruktażu. A wszak szkolenia wstępnego udzielono B. P., co sugeruje, że jedna osoba złożyła na karcie szkolenia wstępnego parafkę zarówno w imieniu wnioskodawcy jak i osoby przeprowadzającej instruktaż. Z kolei w aktach osobowych wnioskodawcy na karcie szkolenia wstępnego w miejscu kierownika komórki organizacyjnej widnieje już nie parafka, jak w dokumencie przedłożonym w ZUS, ale podpis (...) bez daty jego złożenia, sporządzony innym długopisem niż cała reszta wpisów na tym dokumencie. Powyższe świadczy o sporządzaniu także tego dokumentu na potrzeby sprawy.

Przedstawione wydruki wypłat wynagrodzenia na rzecz wnioskodawcy przez płatnika, nie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika wnioskodawcy, nie mają waloru dowodu w sprawie tj. nie są dowodem wypłaty wynagrodzenia wnioskodawcy przez płatnika. Należy zaznaczyć, że Sąd zobowiązał pełnomocnika wnioskodawcy do złożenia wyciągu z rachunku bankowego wnioskodawcy, na który uczestnik przelewał mu wynagrodzenie za pracę i tego zobowiązania pełnomocnik nie wykonał.

Wszystko to świadczy o tym, że umowa o pracę była zawarta jedynie dla pozorów, gdyż wnioskodawca faktycznie nie wykonywał na rzecz skarżącego pracy od 2 sierpnia 2020 roku. W tej części Sąd nie dał wiary odmiennym zeznaniom wnioskodawcy, gdyż są one gołosłowne. Wiadomo, że wnioskodawca jako strona fikcyjnej umowy o pracę był zainteresowany tym, żeby powyższe nie wyszło na jaw. Dlatego zeznał, że świadczył pracę na rzecz płatnika. Co więcej tej okoliczności nie potwierdził nawet płatnik, zrezygnował bowiem ze złożenia zeznań jako strona, gdyż pomimo prawidłowego zawiadomienia o rozprawie i wezwania go do osobistego obowiązkowego stawiennictwa celem przesłuchania, nie wziął w niej udziału. Rację ma ZUS, że płatnik nie miał potrzeby zatrudniania dyrektora, skoro z powodzeniem sam z pomocą córki wykonywał tę pracę zarówno przed jak i po zatrudnieniu wnioskodawcy. Gdyby było inaczej to płatnik z pewnością poszukałby na miejsce wnioskodawcy nowego dyrektora. Nie zrobił tego bo nie miał takiej potrzeby, a po drugie – jak słusznie podkreśla ZUS- nie pozwalała mu na to jego sytuacja finansowa.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dostarczyło zatem dowodów na wykonywanie przez wnioskodawcę przyjętych na siebie obowiązków pracowniczych na rzecz płatnika w ramach pracowniczego stosunku.

Przedłożone przez skarżącego dokumenty (umowa o pracę, zaświadczenie lekarskie, maile) miały w istocie stworzyć li tylko pozory pracy. Strony zawierając umowę o pracę nie chciały faktycznie względem siebie się zobowiązywać jak pracownik i pracodawca. Dlatego też Sąd Okręgowy nie dał wiary skarżącemu i świadkom w części w jakiej twierdzili, że wnioskodawca rzeczywiście świadczył w spornym okresie na rzecz płatnika pracę jak pracownik, a ten pracę tę przyjmował. Ich zeznania w tej części są gołosłowne, brak bowiem obiektywnych dowodów na wykonywanie pracy przez wnioskodawcę w ramach pracowniczego stosunku pracy.

Całokształt okoliczności związanych z zatrudnieniem wnioskodawcy przemawia za uznaniem, iż zawarta umowa o pracę była umową zawartą jedynie dla pozorów. Fakt, że oświadczenia stron umowy zawierają określone w art. 22 k.p. formalne elementy umowy o pracę, nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli strony nie zamierzały osiągnąć skutków wynikających z umowy, w szczególności jeżeli nie doszło do podjęcia i wykonywania pracy, a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, umowa taka jest pozorna - art. 83 k.c." (wyrok SN z dnia 18 maja 2006 r., II UK 164/05, PiZS 2006, nr 9, s. 33). Podobnie: "umowę o pracę uważa się za zawartą dla pozorów (art. 83 § 1 k.c.), jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a osoba wskazana jako pracodawca nie

będzie korzystać z pracy" (wyrok SN z dnia 4 sierpnia 2005 r., II UK 321/04, OSNP 2006, nr 11-12, poz. 190). Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 maja 2015 roku, wydanym w sprawie III AUa 1031 /14, stwierdzając, że w przypadku pozorności umowy o pracę zamiarem stron nie jest faktyczne nawiązanie stosunku pracy, a w konsekwencji jej wykonywanie. Istotą zawarcia umowy dla pozoru jest wprowadzenie innych podmiotów w błąd co do tego, że umowa została zawarta (wyrok SA w Łodzi z dnia 20 maja 2015 roku, III AUa 1031/14, LEX nr 1747255).

Dla ustalenia, iż umowa nie jest pozorna nie wystarczy zatem sporządzenie umowy o pracę i stosownej dokumentacji oraz opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne za osobę zgłoszoną do ubezpieczenia, jak w przedmiotowej sprawie. Podleganie ubezpieczeniom społecznym jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Skarżący nie wykazał, aby służył mu status pracownika, gdyż nie przedstawiał dowodów na rzeczywiste świadczenie pracy w spornym okresie zgodnie z przyjętym przez siebie zakresem obowiązków, osiem godzin dziennie. Pozwala to na postawienie wniosku, że celem zawarcia przez płatnika z wnioskodawcą umowy o pracę było nie faktyczne świadczenie pracy, ale wyłącznie uzyskanie świadczeń z funduszu ubezpieczeń społecznych w związku z niezdolnością do pracy (wnioskodawca od 30 września 2021 roku był niezdolny do pracy).

W świetle powyższego zaistniały prawne i faktyczne podstawy do przyjęcia, iż strony umowy o pracę z dnia 2 sierpnia 2021 roku zawarły ją dla pozoru. Umowa taka jest bezwzględnie nieważna (art. 83 § 1 k.c.). Czyni to prawidłowymi ustalenia ZUS w zaskarżonej decyzji, iż wnioskodawca z tytułu zawarcia umowy o pracę z płatnikiem składek, nie podlega ubezpieczeniom społecznym - emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1 sierpnia 2021 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.